

12-06-2013

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

ΘΕΜΑ: Κριτήρια στελέχωσης του Σώματος Επιθεωρητών Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης.

Σε μια εποχή Μνημονίου, όπου η δημόσια διοίκηση έχει συρρικνωθεί και οι έλεγχοι αυτής έχουν περιοριστεί και καταστεί αναποτελεσματικοί προς κάθε κατεύθυνση, το Σώμα Επιθεωρητών-Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης (Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.) καλείται να διαδραματίσει πολυσήμαντο ρόλο στην καταπολέμηση της κακοδιοίκησης. Δεδομένης της αυξημένης βαρύτητας του ρόλου του, ο εν θέματι ελεγκτικός μηχανισμός οφείλει να προβαίνει στην επιλογή εκείνων των προσώπων, με γνώμονα την αρχή της αξιοκρατίας και βάσει διαδικασιών, που διασφαλίζουν την καταλληλότητα των επιλεγέντων κάθε φορά προσώπων.

Η διαδικασία, ωστόσο που εφαρμόζεται στην πράξη για την στελέχωση του Σώματος Επιθεωρητών-Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης είναι ελλιπής και αφήνει περιθώρια επιλογής των αρεστών και όχι των αρίστων. Αναλυτικότερα, στην τελευταία και πιο πρόσφατη ανακοίνωση-δημόσια πρόσκληση του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. στις 16/02/2012 για απόσπαση Επιθεωρητών-Ελεγκτών και Βοηθών Επιθεωρητών-Ελεγκτών, που δημοσιεύθηκε στην ιστοσελίδα του και κοινοποιήθηκε σε όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς

(βλ.σχετ.η υπ'αριθμ.πρωτ.ΣΕΕΔΔ/Φ.6/1275/16-02-2012 ανακοίνωσή του), η επιλογή των κατάλληλων προσώπων από τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, θα γινόταν, κατόπιν συνέντευξης. Σημειώνεται, ότι η εν λόγω ανακοίνωση αφορούσε την στελέχωση τόσο της κεντρικής υπηρεσίας του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ., που εδρεύει στην Αθήνα όσο και των περιφερειακών γραφείων του στην Θεσσαλονίκη, Λάρισα, Πάτρα, Τρίπολη, Σέρρες και Ρέθυμνο με εικοσιοκτώ (28) Επιθεωρητές και τριάντα δύο (32) Βοηθούς Επιθεωρητές-Ελεγκτές συνολικά, οι οποίοι θα αποσπώνταν για τρία (3) χρόνια με δυνατότητα περαιτέρω ανανεώσεων.

Η συνέντευξη, η οποία διενεργείται από τριμελή Επιτροπή, που προβαίνει σε αξιολόγηση των ουσιαστικών και τυπικών προσόντων των υποψηφίων ορίζεται στο άρθρο 3 §3 του Ν.3074/2002 «Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης. Αναβάθμιση του Σώματος Επιθεωρητών Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης και του Συντονιστικού Οργάνου Επιθεώρησης και Ελέγχου και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 296/04-12-2002). Αναλυτικότερα, όπως διατυπώνεται αυτολεξεί στο ανωτέρω άρθρο, «η πλήρωση των θέσεων των Επιθεωρητών-Ελεγκτών γίνεται με απόσπαση, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης με επιφύλαξη μόνο των διατάξεων που επιβάλλουν υποχρέωση παραμονής των υπαλλήλων για ορισμένο χρονικό διάστημα σε υπηρεσίες παραμεθόριων ή νησιωτικών περιοχών στις υπηρεσίες που διορίστηκαν ή μετατάχθηκαν, μόνιμων υπαλλήλων του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. και δευτεροβάθμιων και πρωτοβάθμιων Ο.Τ.Α. κατηγορίας ΠΕ με βαθμό τουλάχιστον Δ' και δωδεκαετή δημόσια υπηρεσία ή αποφοίτων της Εθνικής Σχολής Δημόσιας και Αυτοδιοίκησης με τετραετή τουλάχιστον, υπηρεσία μετά την αποφοίτησή τους, οι οποίοι έχουν διακριθεί για την επαγγελματική τους κατάρτιση, την επαγγελματική επίδοση και το ήθος τους». Ακολούθως, στο ανωτέρω άρθρο στην παράγραφο γ' ορίζεται, ότι :«η επιλογή των υπαλλήλων σε θέσεις Επιθεωρητών Ελεγκτών και Βοηθών Επιθεωρητών Ελεγκτών γίνεται μετά από προηγούμενη συνέντευξη ενώπιον τριμελούς επιτροπής, η οποία συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Η επιτροπή αξιολογεί τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα των

υποψηφίων και διαμορφώνει γνώμη για την προσωπικότητα και την ικανότητα άσκησης καθηκόντων Επιθεωρητή Ελεγκτή και Βοηθού Επιθεωρητή Ελεγκτή». Εν προκειμένω, η Επιτροπή, που διενήργησε τις συνεντεύξεις απαρτιζόταν από τους κ.κ.Νομικό Παρασκευά, Προϊστάμενο και Ειδικό Γραμματέα του Σώματος Επιθεωρητών-Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης, Ανδροβιτσανέα Μεταξία, νομική σύμβουλο του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Γούσιο Νικόλαο, Επιθεωρητή του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. Όπως προκύπτει από τις ανωτέρω διατάξεις και το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, τα κριτήρια επιλογής είναι γενικά και αόριστα, τα οποία εφόσον δεν εξειδικεύονται και περιγράφονται επακριβώς, αφήνουν περιθώρια μεροληψίας για την προτίμηση των φίλα διακείμενων. Η ασάφεια του νόμου λειτουργεί ενισχυτικά προς αυτή την κατεύθυνση, καθώς λ.χ. με ποιο τρόπο και ποια κριτήρια αποτιμάται η προσωπικότητα και το ήθος των υποψηφίων; Άλλωστε, η συνέντευξη, παρά το γεγονός ότι εφαρμόστηκε ως μέθοδος επιλογής προσωπικού αρχικά στον ιδιωτικό τομέα, επί τη βάση των αρχών της διοίκησης ανθρώπινου δυναμικού (human resources management), δεν αποτελεί ασφαλή και ικανή μέθοδο επιλογής προσωπικού, εάν δεν συνοδεύεται τουλάχιστον από την συνδρομή επακριβώς προσδιορισμένων κριτηρίων, τα οποία θα μοριοδοτούνται αναλόγως λ.χ. επαγγελματικά - τεχνικά προσόντα, εργασιακή - διοικητική εμπειρία και ικανότητες - δεξιότητες υπαλλήλων. Προς αυτή την κατεύθυνση, κινείται και το ΣτΕ σχετικά με τη διενέργεια των συνεντεύξεων των υποψηφίων, καθώς στις υπ' αριθμ. 624/1990, 4075/1989, 1414/1989, 3341/1988 αποφάσεις του, τονίζει ότι, προκειμένου να είναι εφικτός ο δικαστικός έλεγχος της χρήσης του κριτηρίου της προσωπικότητας στη διαδικασία της συνέντευξης κατ' αντικειμενικό τρόπο, η αρμόδια επιτροπή οφείλει να μην αρκείται στην επίκληση του κριτηρίου της προσωπικότητας κατά τρόπο γενικό και αόριστο αλλά να εξειδικεύει κάθε φορά την αναφορά της, με σκέψεις και κρίσεις, οι οποίες τεκμηριώνουν επαρκώς τη συνδρομή του κριτηρίου αυτού και αποτυπώνονται στο υποχρεωτικά συνταχθέν πρακτικό. Αυτό σημαίνει ότι στο πρακτικό της επιτροπής επιλογής πρέπει σε κάθε περίπτωση να

εκτίθενται τα κριτήρια και τα πραγματικά δεδομένα τα αναφερόμενα στους προτεινόμενους προς κατάληψη των θέσεων, τα οποία οδήγησαν, κατά συνεκτίμηση της σπουδαιότητάς τους στην κρίση της περί επιλογής των καταλληλότερων. Διαφορετικά, η συνέντευξη χρησιμοποιείται ως μέσο εξυπηρέτησης πελατειακών σχέσεων και νεποτισμού.

Εν προκειμένω, παρά την πληθώρα των αιτήσεων, που έφτασαν τις τετρακόσιες πενήντα (450) για τους Επιθεωρητές-Ελεγκτές, επελέγησαν τελικά όχι οι αξιότεροι μεταξύ των άξιων αλλά οι "κομματικοί φίλοι", οι οποίοι, σύμφωνα με το από 16/17 Μαρτίου 2013 δημοσίευμα της Κυριακάτικης Ελευθεροτυπίας, προέρχονταν από τη σφαίρα πολιτικής επιρροής και των τριών κυβερνητικών εταίρων. Ενδεικτικά αναφέρονται στο ανωτέρω δημοσίευμα, ο Ψ.Α., ο οποίος είχε διοριστεί ως ειδικός σύμβουλος στο πολιτικό γραφείο της Υφυπουργού Εσωτερικών Θ.Τζάκρη, η Α.Ν., γραμματέας του Προϊσταμένου του Σώματος Επιθεωρητών-Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης, Π.Νομικού, ο οποίος ήταν μέλος της τριμελούς Επιτροπής, που διενεργούσε τις συνεντεύξεις και την Χ.Χ., υπάλληλο του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, που αποσπάστηκε τον περασμένο Αύγουστο στο γραφείο του Υπουργού Εργασίας, κ.Ι.Βρούτση. Σε απάντηση του ανωτέρω δημοσιεύματος, ο Ειδικός Γραμματέας του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. και επικεφαλής της Επιτροπής, κ.Παρασκευάς Νομικός απαντά ως εξής :«η προϋπηρεσία σε Γραφείο Υπουργών, Υφυπουργών, Γενικών ή Ειδικών Γραμματέων δεν αποτελεί αρνητική προϋπόθεση από το νόμο και ούτε θεωρήθηκε από την Επιτροπή ως κώλυμα για απόσπαση στο Σώμα, στην περίπτωση που τα τυπικά όσο και τα ουσιαστικά προσόντα των υποψηφίων αλλά και η εν γένει προσωπικότητά τους, πείσουν ότι μπορούν να ασκήσουν με επιτυχία τα καθήκοντά του Επιθεωρητή ή Βοηθού Επιθεωρητή». Αναφορικά δε με την προτίμηση των υποψηφίων, που αναφέρονται στο ανωτέρω δημοσίευμα έναντι άλλων, ο κ. Νομικός Παρασκευάς εκθειάζει τα προσόντα τους, χωρίς να τεκμηριώνει επαρκώς τους λόγους, που οδήγησαν στην μη επιλογή των υπολοίπων. Αξίζει επίσης να σημειωθεί, ότι σε υποψηφίους, που διέθεταν πλήθος τυπικών και ουσιαστικών προσόντων αλλά δεν επιλέχθηκαν τελικά για την στελέχωση του

εν θέματι ελεγκτικού μηχανισμού, δεν χορηγήθηκε το σύνολο των πρακτικών. Εδόθησαν τα πρακτικά που αφορούσαν μόνο στους επιτυχόντες, ώστε να μην υπάρχει δυνατότητα συγκριτικής αξιολόγησης.

Παρά το γεγονός, ότι το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. στο υπ' αριθμ.ΣΕΕΔΔ/Φ.13/3763/04-04-2013 έγγραφό του, σε απάντηση της υπ' αριθμ.8786/770/22-03-2013 ερώτησης και Α.Κ.Ε. της κ.Σακοράφα Σοφίας αναφέρει, ότι :«οι επιλογές υπήρξαν απολύτως αξιοκρατικές», η ασάφεια του νόμου λειτουργεί προς την αντίθετη κατεύθυνση.

Επειδή το θεσμικό πλαίσιο είναι τόσο γενικό και ασαφώς προσδιορισμένο και δεν ευνοεί την πρόταξη σαφών και συγκεκριμένων κριτηρίων, με τα οποία δύναται να γίνει η αξιολόγηση των υποψηφίων.

Επειδή ευνοεί πελατειακές πρακτικές, όπως αυτές που χρησιμοποιήθηκαν κατά την τελευταία προκήρυξη απόσπασσης υπαλλήλων του δημοσίου τομέα, προκειμένου να υπηρετήσουν είτε ως Επιθεωρητές είτε ως Βοηθοί-Επιθεωρητές.

Επειδή η αξιοκρατία έχει αναδειχθεί σε αγαθό πολυτελείας γι' αυτή την κυβέρνηση.

Επειδή οι ελεγκτικοί μηχανισμοί του κράτους θα πρέπει να είναι επανδρωμένοι με ανθρώπους εγνωσμένου ήθους, κύρους και δεξιοτήτων και κυρίως απαγκιστρωμένων από κάθε είδους πολιτικών πιέσεων, ώστε να εξυπηρετούν το δημόσιο συμφέρον και τον σκοπό ίδρυσής τους.

Επειδή οι υπάλληλοι, που θα κληθούν να στελεχώσουν τα όργανα ελέγχου της Διοίκησης, θα πρέπει πρώτα απ' όλα να διαθέτουν αμερόληπτη κρίση, η συνδρομή της οποίας θα πρέπει να ελέγχεται από το νόμο.

Επειδή για όλους τους παραπάνω λόγους, οι διαδικασίες επιλογής θα πρέπει να περιγράφουν λεπτομερώς και αναλυτικά τα κριτήρια, τα οποία θα πρέπει να πληρούν τόσο οι Επιθεωρητές όσο και οι Βοηθοί Επιθεωρητές.

Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

1.Ποια είναι τα όρια της διακριτικής ευχέρειας της διοίκησης και πώς προκύπτει, ότι «οι επιλογές υπήρξαν απολύτως αξιοκρατικές», εφόσον όπως προκύπτει από τα στοιχεία που είδαν το φως της δημοσιότητας,

υπήρχαν άτομα που υπερτερούσαν έναντι των επιλεγέντων τόσο σε τυπικά όσο και σε ουσιαστικά προσόντα?

2.Προτίθεται να προβεί σε νομοθετική ρύθμιση, με την οποία θα εξειδικεύονται τα κριτήρια επιλογής των υποψηφίων? Κι αν ναι, ποια θα είναι αυτή?

Οι ερωτώντες βουλευτές

Παναγιώτης Μελάς
Βουλευτής Α΄Πειραιά

Χρυσούλα-Μαρία Γιαταγάνα
Βουλευτής Α΄Θεσσαλονίκης